

digidingen
desk informatiepunt
voor jongeren

Kletskaarten in de praktijk

Werkvormen voor groepen en individuele gesprekken

De kletskaarten van Digidingen-desk helpen jongeren van ongeveer 14 tot 21 jaar om op een laagdrempelige en actieve manier in gesprek te gaan over belangrijke digitale regelzaken. Denk aan onderwerpen zoals DigiD, ID, toeslagen, studiefinanciering, rechten en plichten, geld, wonen, zorg, mobiliteit en online veiligheid.

Met de kletskaarten ontdekken jongeren wat deze onderwerpen betekenen in hun eigen dagelijks leven. Ze denken na over hun eigen situatie, oefenen met het geven van hun mening, luisteren naar elkaar en leren respectvol reageren.

Er zijn vier soorten kaarten: vragen, stellingen, dilemma's en quizkaarten. De kaarten zijn verdeeld over negen thema's: vervoer, geldzaken, zorg, DigiD en ID, werken, wonen, studie, verzekeren en 18 jaar.

In dit document vind je inspiratie om direct met de kletskaarten aan de slag te gaan. Eerst wordt de basiswerkvorm uitgelegd. Daarna volgen verschillende werkvormen voor groepen en voor individuele gesprekken met jongeren.

Vraag de [kletskaarten Digitale regelzaken](#) gratis aan. Er zijn ook aparte [kletskaarten Studeren](#) beschikbaar. Print en knip ze uit en start het gesprek!

Veel plezier met de kletskaarten!

Spelregels voor een veilig gesprek

Voor een veilig en open gesprek is het belangrijk om vooraf een paar basisregels af te spreken:

- Iedereen mag meedoen en zijn mening geven.
- Bij vragen, stellingen en dilemma's zijn er geen foute antwoorden.
- Luisteren is net zo belangrijk als praten.
- Persoonlijke verhalen blijven in de groep.
- Jongeren mogen altijd passen.
- Respect voor elkaar staat voorop.
- Vraag de jongeren eventueel of zij nog regels willen toevoegen.

Rol van de begeleider

De begeleider heeft een belangrijke rol in het gesprek. Stel open vragen, zoals: "Waarom denk je dat?" of "Hoe zou dat voor jou zijn?" Zo help je jongeren om verder na te denken en hun mening toe te lichten. Corrigeer feitelijke onjuistheden op een rustige manier, zonder belerend te zijn.

Basiswerkvorm

De basiswerkvorm voor de kletskaarten is het open gesprek. Deze vorm is bedoeld voor kleinere groepen. De groepsgrootte ligt tussen de 4 en 10 jongeren. De spelregels:

- Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.
- Schud de kaarten en leg ze op een stapel.
- Eén jongere trekt een kaart en leest deze hardop voor.
- De groep reageert:
 - bij een quiz: laat eerst de vragen beantwoorden en bespreek daarna het juiste antwoord;
 - bij een vraag: twee/drie jongeren delen hun antwoord;
 - bij een stelling: jongeren geven aan of ze het eens/oneens zijn en lichten hun antwoord toe;
 - bij een dilemma: de jongeren maken een keuze en leggen deze uit.
- Ga door zolang de tijd het toelaat.

Tip - laat jongeren elkaar aanvullen met eigen voorbeelden.

Werkvormen – groepsgesprek

Naast de basisvorm zijn er nog talloze andere werkvormen mogelijk om met de kletskaarten aan de slag te gaan. Hieronder staan enkele korte voorbeelden om met jongeren in groepsverband in gesprek te gaan.

Kletskaartencarrousel

Kaartsoort: alle kaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Tafels met 1 kaart per tafel (of met 3 kaarten binnen één thema).
- Maak groepen van 3-5 jongeren.
- Laat de groepen rouleren (elke 2 - 5 minuten).
- Wanneer alle groepen rond zijn, kun je met de hele groep nabespreken (Wat is je opgevallen? Wat heb je geleerd? Wat wist je al?).

Praat met je buur

Kaartsoort: vraagkaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Trek een vraagkaart.
- Laat duo's hier 1 minuut over in gesprek gaan.
- Bespreek enkele reacties klassikaal.

Kaart van de Dag

Kaartsoort: alle kaarten

Korte inzet (5–10 min)

- Trek 1 kaart of zet er één op het digibord.
- Bespreek deze kaart met de hele groep.

Eens – Oneens – Twijfel

Kaartsoort: stellingkaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Hang drie papiertjes op: Eens, Oneens, Twijfel.
- Lees een stelling voor.
- Iedereen kiest een plek.
- Laat per plek één of meerdere jongeren zijn/haar keuze uitleggen.
- Na het gesprek mag iedereen die dat wil nog van plek veranderen.

Dilemma in duo's

Kaartsoort: dilemmakaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Maak tweetallen.
- Elk duo krijgt één dilemma.
- Beiden kiezen eerst individueel.
- Duo's bespreken daarna samen:
 - Waarom deze keuze?
 - Wat maakt het lastig?
- Plenaire terugkoppeling (kort).

Quiz Battle

Kaartsoort: quizkaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Verdeel de groep in teams.
- Lees een quizvraag voor.
- Teams overleggen 10 seconden.
- Teams tonen het antwoord (met vingers, kaartjes, wisbordjes o.i.d.).
- Bespreek het juiste antwoord en leg uit waarom dit belangrijk is.

Optioneel: werk met een puntensysteem (competitie), maar focus op de uitleg.

Levenslijn

Kaartsoort: alle kletskaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Leg een tijdlijn weg van 14 – 16 – 18 – 21 jaar
- Laat de jongeren de kaarten op de juiste plek op de tijdlijn leggen: Wat moet je wanneer regelen?

Werkvormen – individuele gesprekken

Deze werkvormen zijn ontwikkeld voor individuele gesprekken met jongeren. Ze zijn extra geschikt voor jongeren met schulden, zorgen of onzekerheden, en voor jongeren die kwetsbaar zijn of niet vanzelf makkelijk praten.

Kaart als gespreksopener

Kaartsoort: alle kletskaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Laat de jongere blind één kaart trekken.
- Lees samen de kaart.
- Stel 1 verdiepingsvraag.

Schaalvraag met kaart

Kaartsoort: stellingkaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Stel de volgende vragen na een stelling:
 - "Op een schaal van 1–10, hoe waar is dit voor jou?"
 - "Wat maakt het geen lager cijfer?"

Toekomstkaart

Kaartsoort: alle kletskaarten

Thema: Speel met kaarten over de thema's 18 jaar worden, zorgverzekering, studiefinanciering en wonen.

- Neem samen de kaarten door.
- Stel de onderstaande vragen:
 - "Wat moet jij binnenkort regelen?"
 - "Waar zie je tegenop?"
 - "Wat is je eerste stap?"

Levenslijn

Kaartsoort: alle kletskaarten

Thema: Speel met alle kaarten of selecteer één of meerdere thema's.

- Teken een tijdlijn: 14 – 16 – 18 – 21 jaar
- Gebruik kaarten en leg ze op de lijn:
 - Wat moet je wanneer regelen?
 - Wat weet je al / wat heb je al geregeld?
 - Wat weet je nog niet / wat heb je nog niet geregeld?

Veiligheidsgesprek

Kaartsoort: alle kletskaarten

Thema: Speel met kaarten over: DigiD, phishing, schulden, zwartwerken.

- Neem samen de kaarten door.
- Vraag:
 - "Heb je dit wel eens meegemaakt?"
 - "Wat deed je toen?"
 - "Wat zou je volgende keer doen?"

Tips

- Deel de [checklists Digitale regelzaken en Gaan studeren](#) uit.
- Verwijs jongeren waar nodig naar passende informatie of ondersteuning via digidingen-desk.nl, het Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek, de gemeente of het welzijnswerk.
- Verder aan de slag op school? Maak gebruik van het lesprogramma [Doe je digiding!](#)
- Verder aan de slag in de bibliotheek/jongerenwerk? Maak gebruik van [de workshops Jongeren en digitale regelzaken](#).

